

Nr 391, utskrivet v 20 2023

Kära läsare!

Sent omsider har folkhälsomyndigheten nu accepterat att också barn som inte fyllt 5 år kan ges covidvaccin om det finns särskilda anledningar. Som jag förstått detta är inreseandets krav för besökande ett sådant skäl. Under en period var Sverige tämligen unikt som enda land där föräldrar som ville ha skydd för sina små barn inte kunde ordna detta utan att få vaccin i ett land med mer liberal attityd. Det fick bara Sverige att vara avvikande eftersom covidvacciner är väl utprovade också bland små barn och att både skyddseffekt och biverkningar är tolerabla.

Fråga: Om man tidigare haft Denguefeber, ska man ändå ta två doser vaccin?

Svar: Ja, det finns åtminstone fyra serotyper av denguevirus och man blir bara helt immun mot den typ man infekterats med.

Fråga: En fråga från BVC, de har vaccinerat en 6 månaders baby med hepatit A inför resa till hemlandet, räcker det med en dos vaccin till eller behövs en extra? Letat i gamla Svar Igår och såg att på en 9-månaders behövdes bara en till dos.

Svar: Samma principer som med MPR, dvs att mors antikroppar interfererar men en dos hepatit A-vaccin (med Ambirix) ger ändå tillräckligt skydd för ett halvår. Sedan en ny dos vid ny resa.

Fråga: Har en pat som fick Stamaril 22/3. Han har tagit två covid-sprutor och vill nu ta nr tre innan han reser 30/3. OK med 7 dagars intervall?

Svar: Ja.

Fråga: Fråga gällande vaccination mot gula febern, mest van att Stamaril ges. Träffade idag på en kund som fått vaccin Amarela 2014, är det samma och ger också livslångt skydd?

Svar 1: Hittar inte Amarela i mina listor men det låter onekligen som ett GF-vaccin. Hade hon

något intyg? Om inte är det kanske en bra idé att ge en ny (helt ofarligt).

Tilläggsinfo: Ja, hon har kvar sitt gula kort med stämpel, fick det 2014 så det står 10 år men så var det ju även för Stamaril då.

Svar 2: Då slipper hon ny dos, åtminstone 1 år framåt. Tillägg: Livslångt eller inte beror på vilket land hon skall besöka. Alla lokala myndigheter accepterar inte livslångt skydd.

Fråga: Jag har en kund som ska resa till Thailand om endast 1 vecka och 6 dagar. Han vill ha vaccin mot hepatit A och B. Är kamp-sportare vilket är mycket fysiskt och ska tävla i Thailand. Vi kan ju inte vaccinera enligt standardschema och hinner ju inte heller med helt snabbschema. Vad tror du om att ge Havrix standarddosering och Engerix-B20 med schema 0, 1v, 3v och 12 mån? Han hinner ju inte få mer än 2 doser innan han reser av Engerix. Får ta tredje dosen efter 4 veckor. Vad tror du om skyddet? Hur hade du gjort?

Svar: Jag hade sagt till honom att han får skylla sig själv och att det blir hans eget fel om skyddet inte blir helt bra. Ditt förslag är OK.

Fråga: Familj där barnet insjuknat i vattkoppor för 1 vecka sedan och pappan enligt utsago ej haft detta. Undrar om det är någon idé att vaccinera sig med Varilix? Är det någon idé om det har gått mer än 3 dagar efter exponering?

Svar: Nej tyvärr. 72 timmar är max och då lindrar man bara sjukdomen - inte hindrar.

Fråga: Kvinna som fått bältros ett år efter att ha tagit två doser av Shingrix. Undrar om det kan blossa upp igen och om hon ska ta en ytterligare dos Shingrix?

Svar: Nej, två doser skall ge optimalt svar och en tredje blir inte aktuell förrän efter minst 10 års intervall. Sannolikt har hon drabbats av något annat än bältros (men inget vaccin är 100 %).

Fråga: Jag har vaccinerat veterinärer och andra som håller på med djurskydd mot rabies. Har gett enligt gamla schemat dag 0+7+28. Skulle sedan kolla titrar men det var ju så dyrt att vi gav dos 4 efter ett år. Hur gör jag nu? Jag kan inte ge hur många doser som helst. Ska jag kolla titrar nu varje år?

Svar: Räcker att kolla titrar vart femte år när man fått dos 4.

Fråga: Nu har en vacc-kund fått höra av en nyvaccinerad vän att senaste rön är att man ska ta booster av TBE-vaccin vart tredje år efter att man fyllt 65 år... Har jag missat något?

Svar: Nej, det är din kunds vän som har läst FASS (vilket bara gynnar läkemedelsföretagen). Reserådet har inga nya intervaller att komma med.

Fråga: Samtal från mamma gällande dottern som blivit hundbiten i Thailand och fått rabies-vaccin i såret!! Hur ger vi postexpositionsprofylax på bästa sätt? De har ringt inf.mott som hänvisar till vårdcentralen...

Svar: Konstigt svar från infektion. Vi ger postexpositionsprofylax akut på inf.mott. Ring igen!

Fråga: Jag har träffat en familj på inf.mott som har tre barn i åldrarna 2, 7 och 10 år. De ska resa till Koh Lanta och Klong Dao beach under 5 veckor, nov-dec -23. Vi har haft två bekräftade fall av denguefeber här på mottagningen den senaste månaden som varit just på Klong Dao beach. Skulle ni rekommendera familjen att vaccinera sig med Qdenga?

Svar: Inte fel att ge vaccin även om de är där kort tid eftersom det låter som en pågående epidemi. Hur det ser ut i höst vet vi dock inte. Jag skulle åtminstone följa 4-årsgränsen och bara ge vaccin till 7- och 10-åringen. Tillägg: Och lika gärna föräldrarna !

Fråga: Har en 50-årig man som ska resa en vecka till Uganda 7/5. Han har vaccinerat sig med Twinrix för 26 år sedan. Han är osäker på antalet doser men vaccinerade sig inför resa till Indien, så troligen 2-3 doser. Om han ej säkert vet tre doser, hur många doser ska jag då ge nu?

Svar: Ge en dos så har han säkert fått tre och då har A-skydd i minst 30 år till och mot B för resten av livet.

Fråga: Har en bestämd patient som är 80+ som i november genomgick en bältrosinfektion. Patienten misstänker själv att det är biverkan av/har orsakat samband med covid-vaccin. Vill nu ta Shingrix innan nästa covid-vaccin. Vill inte vänta 6 månader utan ta Shingrix så snart som möjligt för att sedan åter vaccinera sig med 6:e sprutan mot covid. Vill annars inte vaccinera sig med covid. Är inte så positivt inställd till att vänta på båda vaccinen. Kan vi ge Shingrix tidigare än 6 månader eller ska vi hålla oss till intervallet för infektion?

Svar: Standardintervallet mellan två doser Shingrix är 2 månader men du kanske menar intervallet mellan covid och Shingrix? Folkhälsan rekommenderar en vecka mellan covid och andra vacciner men de flesta andra länder har inget sådant krav...

Fråga: Har en kille som missade lägga in Dukoral och Vivotif i kylskåpet. Hur länge håller sig dessa vaccin utanför kylskåpet?

Svar: Dukoral minst en vecka, Vivotif ett dygn. Tillägg: Detta är inte vad som står i FASS men grundar sig på delvis opublicerade studier som jag ändå litar på.

Fråga: 43-årig kvinna med äggallergi, som ej läkte ut som barn. Följts av allergolog p g a flera allergier för födoämnen. Främst haft gastro-intestinala reaktioner vid intag av ägg. Provocerades för 10-tal år sedan med ett halvt ägg och då kraftiga diarréer, magont. Aldrig anafylaktisk reaktion. Uppger att hon kan få urtikaria ibland vid intag av mat - misstänker då att hon fått i sig något som hon ej tål. Ej säker på att det just är relaterat till ägg. Vill nu mycket gärna vaccinera sig mot TBE. Själv beredd att ta "risken". Jag är benägen att göra det också - skulle du göra det...? Jag har bett henne förbereda med dubbel antihistamin.

Svar: Ja, jag skulle våga ge henne TBE-vaccin, gärna med dina dubbla antihistamin. Tillägg: Gärna stanna kvar lite längre.